

Čís. 4549.

Bylo-li vichřicí vyzdviženo otevřené okno a vrženo na ulici, kde zasáhlo a poranilo chodce, nelze činiti zodpovědným vlastníka domu dle Šu 1319 obč. zák., leč že okno i se svým zařízením bylo vadné nebo nedostatečné nebo vichřice byla takové síly, že jí řádně upevněné okno mohlo odolati.

Nejde o nebezpečné vyvěšení věci (§ 1318 obč. zák.), bylo-li otevřené okno řádně zaháčkováno.

V tom, že učeň nechal u své světnice otevřené okno, jež pak za vichřice bylo strženo, nelze spatřovati jeho nezdatnost ve smyslu Šu 1315 obč. zák.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1925, Rv I 1807/24.)

Žalobkyně byla poraněna oknem, jež bylo vichřicí strženo z podkrovní světnice domu žalovaného. Žalobní nárok o náhradu škody procesní soud první stolice uznal co do důvodu po právu, odvolací soud neuznal žalobního nároku co do důvodu po právu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Nesprávné posouzení právní spatřuje dovolatelka v tom, že odvolací soud nepoužil předpisu §§ 1318 a 1319 obč. zák. Než neprávem. Podle zjištění udála se škodlivá příhoda tím způsobem, že učeň žalovaného, mající za ložnici vykázanou podkrovní světnici, kterou si sám uklízel, otevíral v ní, když bylo hezky, jedno křídlo okna, že měl klíč od této světnice, že mu náleželo otvírání i zavírání okna, že rozhodujícího dne křídlo okenní otevíral, zaháčkoval, přišla však vichřice, vichřicí bylo okno vyzvednuto ze závěsu, sřítlo se dolů, zasáhlo dovolatelku a poškodilo ji. Z toho zjištění vyplývá, že předpisu Šu 1319 obč. zák. nemohlo býti užito. Byť i slušelo považovati okenní křídlo za částku budovy (§ 1319: »Einsturz oder Ablösung von Teilen«), z pramenů (ze zprávy komise panské sněmovny str. 271) je zřejmo, že příčina sřícení musí záležeti v nedostatečném zřízení nebo nedostatečném udržování díla, nikoliv nějaké z vnějška přicházející události. Při vichřici, která arci jest událostí z vnějšku, sejde na tom, zda dosáhla takového stupně, se kterým dlužno při provádění staveb zpravidla počítati, neboť dům má právě chrániti člověka před účinky živelních nepohod. Dovolatelka ani netvrdila, ani nedokázala, že okno bylo i se svým zařízením vadné, nebo nedostatečné, že vichřice, která je vyháčkovala a zdvihla ze závěsů, byla jen takové síly, že jí řádně upevněné okno musilo odolati, pročez sluší uznati, že ručení žalovaného za dovolatelčinu škodu nelze opřítí o předpis Šu 1319 obč. zák. Pokud jde o ručení podle Šu 1318 obč. zák., jest především poukázati k tomu, že podkrovní světnice byla vyhrazena za ložnici učňovi, že on měl od ní klíč, že si sám uklízel, otevíral v ní, když bylo hezky, jedno křídlo okna, že mu náleželo otvírání i za-

vírání okna, že rozhodujícího dne jedno křídlo okenní otevřel, zaháčkoval. Tím vznikají pochybnosti, zda žalovaný vůbec byl držitelem bytu, u něhož okno bylo vyraženo vichřicí, zda domovní právo ku podkrovní světnici nenáleželo učňovi. Leč i kdyby k tomu nebylo lze přisvědčiti v úvaze, že šlo o učně, podléhajícího dohlédací i kárné moci služebního pána, tedy o nesamostatnou, vlastního práva domovního nabytí nemožnou osobu, použití předpisu Šu 1318 obč. zák. ani tu by nebylo možné, poněvadž tento § předpokládá nebezpečné vyvěšení nebo postavení věci. Bylo-li, jak zjištěno, okno řádně zaháčkováno, nejde o nebezpečné vyvěšení, nýbrž jde o věc všedního života, nikoli o nějakou nebezpečnou nepravidelnost. Toto pojetí odpovídá ostatně doslovu Šu 426 tr. zák. Pokud má dovolatelka na mysli zodpovědnost žalovaného podle Šu 1315 obč. zák., ani pro užití tohoto předpisu není ve spisech opory. Když učeň nechal okno otevřeno, nebyl jistě v činnosti, nebylo ho žalovaným používáno ku obstarávání jeho záležitosti, ostatně nebylo ani tvrzeno, ani dokázáno, že by učeň byl nezdatnou nebo nebezpečnou osobou. Otevření okna a celodenní větrání podkrovní světnice, obývané výhradně učněm, není nějakým proviněním, není jím ani okolnost, že žalovaný dovoluje takové větrání, pokud se týče, že dovoluje, by bylo větráno po celý den, neboť to všechno dlužno s hlediska Šu 100 živn. řádu a Šu 1157 obč. zák. považovati vlastně za povinnost učebního pána, nikoli za jeho provinění. Za těchto okolností dospívá i dovolací soud k závěru, že sluší v tomto případě shoení okenního křídla vichřicí považovati s hlediska žalovaného jako učebního pána a také jako majitele domu za náhodu, ku které zaviněním nedal příčiny, že se tedy sporné věci dostalo v odvolacím rozsudku právního posouzení správného.

Čís. 4550.

Ujednání domicilu může se státi také mlčky. Trasant může právo, domicilovati vydanou směnku, přenechati i osobě třetí.

Ku zachování směnečného nároku proti přijateli domicilované směnky se nevyžaduje protestu, byl-li v době splatnosti směnky domiciliátem sám směnečný věřitel.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1925, Rv I 1871/24.)

Směnečný platební příkaz proti přijateli směnky byl ponechán v platnosti soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolatel pokládá za nesprávný právní názor odvolacího soudu, že ujednání domicilu může se státi také mlčky. Než dovolatel neuvědomuje si, že každý projev vůle může se státi buď výslovně nebo mlčky, konkludentním jednáním, jen když z okolností případu není rozumného důvodu, by bylo o tom pochybováno, že právě určitý projev byl obmyšlen